

Forslag; thi naar man vil hengive sig til noget Saab i denne Henseende, er man nødt til at gaae ud fra Forudsætningen om Tilværelsen af i de alle Tilstande, der ingenlunde ere tilfælde; man nødes til at lufte Dinene for, at Virkeligheden er langt fra at svare til Ideen, og til at ignorere, at hvis Valg til Præstefald blev sat igjennem, saaledes som her foreslaaet, kunde det ikke undgaaes, at menneffelige Skrøbeligheder ogsaa her ville gjøre sig gjældende, saavel fra Vælgernes som fra deres Side, der skulde vælges, og det paa en saadan Maade, at idetmindste de Fordele, man troer at opnaae, ville gaae tabte. Dertil kommer endnu, at der her er Spørgsmaal om en Sag, med Hensyn til hvilken Erfaringens Vidnesbyrd kan gjøres gjældende; her er nemlig Tale om en Tilstand, som deels tidligere har bestaaet i vort Fædreland i en videre Udstrækning, og deels endnu bestaaer; det forekommer mig derfor i høi Grad mærkeligt, at man ikke har hørt Nogen paabe- raabe sig Erfaringens Vidnesbyrd til Fordeel for det Forslag, som man vil anbefale, og alle- rede heri forekommer der mig at ligge en tem- melig klar udtalt Dom over Forslaget. Idet jeg saaledes ikke kan finde Forslaget i det Hele fyldestgjørende, er der ogsaa i dets enkelte Pa- ragrapher flere Bestemmelser, som jeg maa an- see for utilfredsstillende og uheldige, men jeg skal dog ikke gaae ind paa at paavise disse, for at det ikke skal synes, som om jeg derved vilde antyde, at der, ved at foretages Rettelser i de paapegede Retninger, skulde kunne tilveiebrin- ges et Forslag, som jeg vilde være istand til at gaae ind paa. Det er paa ingen Maade min Mening, at det kan lade sig gjøre, og jeg skal derfor slutte, som jeg begyndte, med at fraraade det ærede Thing at gaae ind paa For- slaget.

Fischer: Der er allerede talt Saameget i denne Sag, at der vel kunde være Opfor- dring til at overveie, om man ikke burde op- give at udtale sig, selv om man tidligere havde bestemt sig dertil, og der kunde være saameget mere Opfordring for mig til at overveie dette, som jeg efter de Yttringer, vi nylig have hørt af den høitærede Minister, nu vel tør forud- sætte som givet, at der ikke vil komme nogen Lov ud af det foreliggende Forslag. Der er

imidlertid en Betragtning, som det ligger mig særdeles paa Hjertet at gjøre gjældende, saa ofte der er Tale om religiøse Anliggender, og som jeg endnu ikke har hørt fremhævet i denne Sag, idetmindste ikke saaledes, at jeg har kun- net føle mig tilfreds derved; jeg skal derfor tillade mig at udbede mig det ærede Things Opmærksomhed et Dieblil for at paavise, hvil- ken den Hovedbetragtning er, der for mig er det Afgjørende til at stemme mod det forelig- gende Forslag. Paa det religiøse Gebeet er der efter mit Skjøn intet Farligere end Majori- tetsafgjørelser; saa ofte man vil forberede en Undertrykkelse i religiøs Henseende, skal man lægge Mærke til, at man fører Afgjørelsen ind under Majoriteten, at man hidfører et Majori- tetsherredømme, under hvilket Minoriteten skal bøj sig. Det er Begyndelsen til alle Under- trykkelser paa det religiøse Gebeet. Men den For- dring, som ganske vist maa gjøres paa Statens Enemærker, at Minoriteten skal bøj sig under Majoritetens Afgjørelse og taalmodig finde sig i, at Majoriteten handler ogsaa paa dens Vegne — hvilken Fordring Staten nødvendigvis maa stille, fordi dens Formaalets Opnaaelse kræver, at Alle maa følge een og samme Vej dertil — den Fordring kan ikke gjøre sig gjældende paa de religiøse Enemærker, hvor Sagen stiller sig heelt anderledes, idet Formaalet, hvortil Alle stræbe hen, vistnok er det samme, men Veiene kunne være høist forskjellige, saa at det uden Skade for Formaalet er muligt at overlade til hver Enkelt at følge den Vej, som efter hans Overbeviisning er den rette. Denne Betragt- ning gaaer jeg ud fra, og med den for Die skal jeg undersøge den Valghandling, som det er foreslaaet at indføre ved Præsteme- bernes Besættelse. De Hensyn, der kunne antages at gjøre sig gjældende hos Menigheds- medlemmerne ved Valget af en Præst, kunne inddeles i 2 Klasser, som jeg vil benævne de mere verdslige Hensyn og de reent religiøse Hensyn. Et æret Medlem (Schiern) meddeelte os igaar en interessant historisk Oversigt over de Sagtagelser, han havde haft Leilighed til at gjøre med Hensyn til Valg af Præster, og døde ved forskjellige Misligheder, som disse Valg kunne medføre. Jeg skal ikke videre op- holde mig derved, men kun i Forbigaaende om-